

Judecător: Natalia Simciuc

DECIZIE

În numele Legii

02 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător: Elena Cobzac

Judecători: Oxana Robu și Silvia Vrabii

Grefier: Doina Ursu

Cu participarea:

Procurorului: Sergiu Brigai

Avocaților: Victor Cuțulab, Veronica Mihailov-Moraru

A examinat în ședință publică în ordine de apel, apelurile declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011 în cauza penală de învinuire a lui **Galaniuc Serghei Anatolie** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal al RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 28.06.2010-11.10.2011;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 18.11.2011-02.02.2012;

Judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție de la 08.10.2012-04.12.2012;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 18.10.2013-24.10.2013;

Judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție de la 03.03.2014-13.05.2014;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 13.06.2014-02.11.2015;

Procedura citării a fost legal executată.

Procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai a solicitat admiterea apelurilor declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011.

Avocatul Cuțulab Victor și inculpatul Galaniuc Serghei Anatolie au solicitat respingerea apelurilor declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011.

Avocatul Veronica Mihailov-Moraru în numele și interesul părții vătămate Lotca Andrei a solicitat admiterea apelurilor declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011.

Asupra apelurilor declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

CONSTATĂ:

1. Prin *sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11 octombrie 2011 inculpatul Galaniuc Serghei Anatolie* (născut la data de 08.04.1971, originar din rl. Hîncești, satul Bozieni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Cornului 5/1, ap. 26, cetățean al Republicii Moldova, moldovean, studii superioare, supus militar, căsătorit, anterior nejudecat) a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal, din motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală, Galaniuc Serghei este învinuit de faptul că, deținând în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 252 EF din 16.07.2004, funcția de inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă al secției organizare, analiză și control a CPs Buiucani, mun. Chișinău, fiind persoană cu funcție de răspundere în virtutea prevederilor art. 123 Cod Penal, contrar art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 1, art. 2, pct. 2), 4), art. 12 pct. 1), art. 14, art. 15 din Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție precum și a obligațiilor funcționale, care-l obligă să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să i-a măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, demnitatea și onoarea cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să efectueze supravegherea asupra activității izolatorului de detenție provizorie, pazei deținuților și legalității deținerii persoanelor în izolator, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, atribuțiile inspectorului operativ de serviciu în cadrul CPs Buiucani, mun. Chișinău, aprobate prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne al RM nr. 51 din 27.02.2001, după cum urmează: pct. 7) din anexa la ordinul Ministrului Afacerilor Interne al RM, fișa postului care prevede inspectorul operativ de serviciu „menține ordinea interioară în unitatea de gardă, asigură controlul asupra pazei sediilor și izolatorului de detenție provizorie”, pct. 12 al aceluiași act normativ care prevede că inspectorul superior operativ de serviciu este obligat „să efectueze supravegherea asupra activității izolatorului de detenție provizorie, pazei deținuților, legalității deținerii persoanelor în izolator”, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, a comis neglijență în serviciu în următoarele circumstanțe.

Astfel, lui Galaniuc Serghei i-a fost incriminat că, în conformitate cu graficul de serviciu aprobat de comisarul CPs Buiucani, mun. Chișinău pentru luna aprilie 2009, începând cu 07.04.2009 ora 10:00 până la 08.04.2009 ora 10:00 s-a aflat la serviciu la sediul CPs Buiucani, mun. Chișinău amplasat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 12. În intervalul de timp menționat, pe parcursul aflării sale la serviciu Galaniuc Serghei în cadrul exercitării atribuțiilor de funcție a dat dovadă de atitudine neglijentă și neconștientoasă față de obligațiile de serviciu, astfel încât în situația nerespectării legislației în vigoare de către colaboratorii de poliție în incinta Comisariatului de Poliție a sect. Buiucani, mun. Chișinău, nu a intervenit și nu a întreprins măsuri eficiente pentru asigurarea drepturilor și libertăților persoanelor reținute și aduse în sediul CPs Buiucani, mun. Chișinău, dintre care A. Lotca, R. Calancea, V. Iurcu, R. Banari, Donos M. și Roman T., care, prin acțiunile intenționate ale mai multor colaboratori de poliție, au fost supuși la acte de tortură, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihice, ce s-au soldat cu cauzarea de urmări grave intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, exprimate prin încălcarea art.3 CEDO, care prevede că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

3. *Împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11 octombrie 2011 a declarat apel acuzatorul de stat, procuror în Procuratura mun. Chișinău, Liliانا Verdeș prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite de prima instanță, prin care inculpatul Galaniuc Serghei să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea dreptului de a ocupa funcția de polițist pe un termen de 5 ani.*

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-în partea descriptivă a sentinței, instanța de judecată a indicat că, inculpatului nu i-au fost aduse la cunoștință atribuțiile nemijlocite de serviciu;

-în atare context, potrivit ordinului nr. 51 din 27 februarie 2001 a MAI a fost aprobat „Regulamentul-tip și fișelor de post-tip al inspectorilor superiori operativi de serviciu și inspectorilor operativi de serviciu al unităților de gradă ale organelor afacerilor interne” cu anexă Regulamentul-tip al unităților de gardă ale organelor afacerilor interne, inculpatul în virtutea atribuțiilor de serviciu care le deținea era obligat să mențină ordinea interioară în unitatea de gardă, să asigure controlul asupra pazei sediilor și izolatorului de detenție provizorie și să efectueze supravegherea asupra activității izolatorului de detenție provizorie, pazei deținuților legalității deținerii persoanelor în izolator;

-faptul că, inculpatul își cunoștea obligațiile de serviciu a fost confirmat de martorul apărării Hlopețchii Igor, care fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești, a declarat că, la 07.04.2011 activa în calitate de adjunct al Comisarului sect. Buiucani, mun. Chișinău și până la data de 30.04.2011 toți colaboratorii unității de gardă își desfășurau activitatea în conformitate cu prevederile ordinului nr. 51 din 27 februarie 2001 a MAI, conform căruia erau stabilite obligațiile de serviciu a fiecărei persoane din grupa operativă. Martorul Hlopețchii Igor a declarat cu certitudine că, inculpatul cunoștea prevederile ordinului enunțat mai sus;

-inculpatului nu i s-a incriminat faptul că, nu a raportat conducerii despre situația din unitatea de gardă, de fapt acesta se învinuiește că, deși a cunoscut despre faptul că, în comisariatul de poliție are loc maltratarea tinerilor participanți la manifestările din 07.04.2009 nu a întreprins măsuri pentru asigurarea siguranței și protecției acestora, prin curmarea acțiunilor de violență, precum și nu a asigurat deținerea acestora în izolator de detenție preventivă a comisariatului, deși era obligat să o facă;

-în cadrul cercetării judecătorești au fost audiat cinci părți vătămate, care au declarat asupra faptului că, au fost maltratate în

noaptea de 07.04.2011 spre 08.04.2011 de către colaboratorii CPs Buiucani, mun. Chișinău, actele de violență asupra acestora având loc pe coridoarele comisariatului, în birourile de serviciu a polițiștilor, precum și în nemijlocita apropiere de unitatea de gardă. Faptul că, acestea au fost supuse violenței se confirmă prin rapoartele de examinare medico-legală a acestora, conform concluziilor cărora părților vătămate le-au fost cauzate diferite tipuri de vătămări corporale.

3.1. Împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 octombrie 2011 a declarat apel partea vătămată Radu Banari prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie trase la răspundere penală persoanele vinovate de săvârșirea acțiunilor de tortură, aplicarea violenței și neglijența în serviciu. Să fie admisă acțiunea civilă și să-i fie recuperat prejudiciul moral în sumă de 25 000 Euro, cheltuielile pentru tratament în sumă de 30 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 000 lei.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-în urma acțiunilor ilegale ale colaboratorilor de poliție pe durata reținerii și detenției sale în CPs Buiucani în noaptea dinspre 7 spre 8 aprilie 2009, între orele 22:00-12:00, prin manifestarea excesivă a forței, lovituri cu picioarele, bastoanele și pumnii, manifestarea unei atitudini de umilire și tratament degradant în cadrul CPs Buiucani, neacordarea asistenței medicale urgente și necesare, care au dus la vătămarea medie a integrității corporale și necesitatea de tratament la pat pentru o perioadă de peste 30 zile, i-a fost cauzat un prejudiciu moral evaluat la suma de 25 000 Euro, cheltuieli pentru tratament în mărime de 30 000 lei, precum și cheltuieli de judecată în sumă de 1 000 lei.

3.2. Împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 octombrie 2011 a declarat apel partea vătămată Iurcu Vitalie prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște pe Galaniuc Serghei vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-este greșită concluzia instanței precum că, „în prezenta cauză, instanța de judecată notează că atribuțiile nemijlocite de serviciu ale inculpatului nu au fost aduse la cunoștința acestuia, fiind invocate câteva acte normative cu caracter intern, în special fiind vorba de: ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 51 din 27.02.2001 și fișa postului de inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă al secției organizare, analiză și control a CPs Buiucani, mun. Chișinău. Însă, învinuirea nu a confirmat că, aceste acte nu au fost aduse la cunoștință lui Galaniuc până la data de 07.04.2009, data săvârșirii presupusei infracțiuni. Mai mult, fișa postului a fost semnată de către inculpat la data de 30.04.2009 adică după săvârșirea faptei incriminată”;

-instanța de fond nu s-a pronunțat asupra respectării sau nerespectării prevederilor legale nominalizate de către inculpat în perioada de 07.04.2009-08.04.2011, când el a fost maltratrat și supus tratamentului inuman și degradant în incinta CPs Buiucani, mun. Chișinău;

-este incorectă concluzia instanței de fond că, ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 51 din 27.02.2001 nu a fost adus la cunoștință inculpatului, deoarece reieșind din declarațiile martorului Hlopețchi Igor, adjunctul comisarului CPs Buiucani, inculpatul era obligat să cunoască și cunoștea conținutul ordinului nr. 51 din 27.02.2001 prin care a fost aprobat regulamentul-tip, fișele de post-tip ale inspectorilor superiori operativi de serviciu și inspectorilor operativi de serviciu și inspectorilor operativi de serviciu al unității de gardă ale organelor afacerilor interne;

-instanța de fond nu s-a pronunțat asupra cerinței privind emiterea unei încheieri interlocutorii în adresa Procurorului General;

-în ceea ce privește declarațiile martorilor – foștilor colegi de serviciu ai inculpatului, Butnaru și Ciornii Vladimir consideră că, ele nu sunt pertinente la prezentul caz, poartă un caracter contradictoriu și nu pot fi puse la baza unei sentințe legale și întemeiate.

3.3. Împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 octombrie 2011 a declarat apel avocatul Veronica Mihailov-Moraru în numele și interesul părții vătămate Lotca Andrei prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Galaniuc Serghei Anatolie să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal. Emiterea încheierii interlocutorii, de constatare a încălcării legalității procesului penal și a drepturilor omului; prin dispunerea către Procuratura Generală de a întreprinde măsurile necesare în vederea remedierii încălcărilor flagrante a dreptului la apărare al părților vătămate, a deficiențelor grave de competență admise precum și dispunerea efectuării unor investigații complexe pe marginea acestei cauze penale de o importanță deosebită și anume actele de tortură legate de evenimentele de la 7-8 aprilie 2009.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-argumentul inculpatul precum că, fișa de post i-a fost adusă la cunoștință spre contrasemnare abia la 30.04.2010 nu reprezintă decât o modalitate de eschivare de la răspundere penală;

-este incontestabil că, cele șase părți vătămate au fost supuse actelor de tortură, manifestată prin aplicarea violenței fizice și psihice, fapt dovedit prin rapoartele de expertiză medico-legale ce confirmă existența leziunilor în condițiile și timpul petrecut, actele ce confirmă reținerea și deținerea acestora în incinta CPs Buiucani, declarațiile acestora ce practic coincid ca fapt, timp, circumstanțe, modalitatea suferințelor suportate, deși majoritatea dintre aceștia nici nu s-a cunoscut înainte de acest proces;

-instanța de fond în sentința de achitare a dat o apreciere unilaterală asupra probelor, neacordând o apreciere complexă și o expunere analitică și asupra probelor și circumstanțelor menționate din partea poziției părților vătămate.

4. Din Decizia Galaniuc Serghei al Curții de Apel Chișinău din 02 Decembrie 2012 a rezultat următoarele aspecte:

4. Prin *decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2012* s-au admis apelurile procurorului Liliana Verdeș și a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Veronica Mihailov în interesele părții vătămate Lotca Andrei, s-a casat sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011 în privința inculpatului Galaniuc Serghei Anatolie, s-a rejudecat cauza și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: a-l recunoaște vinovat pe inculpatul Galaniuc Serghei Anatolie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în beneficiul statului în mărime de 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele MAI pe un termen de 2 ani. Acțiunea civilă s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă în conformitate cu cerințele art. 387 alin. (3) CPP.

5. Prin *decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2012* s-au admis recursurile ordinare declarate de procuror, de avocatul Victor Cuțulab în interesele condamnatului Galaniuc Serghei, de avocatul Veronica Mihailov în interesele părții vătămate Andrei Lotca, de partea vătămată Radu Banari, s-a casat total decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2012 în cauza penală în privința lui Galaniuc Serghei Anatolie și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin *decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2013* s-a admis apelul procurorului, părților vătămate Banari Radu, Iurcu Vitalie și a avocatului în numele părții vătămate Lotca Andrei, s-a casat sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011 și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Galaniuc Serghei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele MAI al RM pe un termen de 3 (trei) ani. În baza art. 90 Cod Penal, lui Galaniuc Serghei i s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 3 (trei) ani. S-a admis acțiunea civilă și s-a dispus a încasa de la Galaniuc Serghei în beneficiul părții vătămate Banari Radu prejudiciul moral în mărime de 3 000 (trei mii) lei, cheltuielile de judecată în mărime de 1 000 (una mie) lei, iar ce ține de prejudiciul material, acțiunea civilă urmează a fi admisă în principiu, însă asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

7. Prin *decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 mai 2014* s-au admis recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, partea vătămată Banari Radu, avocații Mihailov Veronica și Oancea Iurie în numele părților vătămate Lotca Andrei și Iurcu Vitalie și a inculpatului Galaniuc Serghei, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2013 în cauza penală în privința lui Galaniuc Serghei Anatolie și s-a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. La rejudecarea apelurilor procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai a solicitat admiterea apelurilor declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011.

8.1. Avocatul Cuțulab Victor și inculpatul Galaniuc Serghei Anatolie au solicitat respingerea apelurilor declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011.

8.2. Avocatul Veronica Mihailov-Moraru în numele și interesul părții vătămate Lotca Andrei a solicitat admiterea apelurilor declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011.

8.3. Părțile vătămate Roman Tatina și Donos Marcela au solicitat admiterea apelurilor declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, a părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011. La data de 14.09.2015 au depus cerere prin care au solicitat examinarea cauzei penale în lipsa acestora, iar cu la prevederile art. 412 alin. (5) Cod procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.

8.4. Partea vătămată Banari Radu fiind legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, prin cererea depusă la data de 06.07.2015 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, iar cu referire la prevederile art. 412 alin. (5) Cod procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

8.5. Părțile vătămate Lotca Andrei, Calancea Radu, Iurcu Vitalie fiind legal citați despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-au prezentat, iar cu referire la prevederile art. 412 alin. (5) Cod procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.

9. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite apelurile declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011, reieșind din următoarele considerațiuni.

În susținerea concluziilor formulate supra, Colegiul Penal va invoca în acest sens următoarele temeuri de drept și motive de fapt.

9.1. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedura penala, (1) instanța de apel, judecând apele, verifică legalitatea și temeritatea notării atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod procedură penală, (1) Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În conformitate cu art. 436 alin. (1), (2) Cod procedură penală, (1) Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. (2) Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

9.2. Colegiul Penal constată că, *inculpatul Galaniuc Serghei deținând în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 252 EF din 16.07.2004, funcția de inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă al secției organizare, analiză și control a CPs Buiucani, mun. Chișinău, fiind persoană cu funcție de răspundere în virtutea prevederilor art. 123 Cod Penal, contrar art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 1, art. 2, pct. 2), 4), art. 12 pct. 1), art. 14, art. 15 din Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție precum și a obligațiilor funcționale, care-l obligă să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să i-a măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, demnității și onoarea cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să efectueze supravegherea asupra activității izolatorului de detenție provizorie, pazei deținuților și legalității deținerii persoanelor în izolator, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, atribuțiile inspectorului operativ de serviciu în cadrul CPs Buiucani, mun. Chișinău, aprobate prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne al RM nr. 51 din 27.02.2001, după cum urmează: pct. 7) din anexa la ordinul Ministrului Afacerilor Interne al RM, fișa postului care prevede inspectorul operativ de serviciu „menține ordinea interioară în unitatea de gardă, asigură controlul asupra pazei sediilor și izolatorului de detenție provizorie”, pct. 12 al aceluiași act normativ care prevede că inspectorul superior operativ de serviciu este obligat „să efectueze supravegherea asupra activității izolatorului de detenție provizorie, pazei deținuților, legalității deținerii persoanelor în izolator”, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, a comis neglijență în serviciu în următoarele circumstanțe.*

Astfel, inculpatul Galaniuc Serghei, în conformitate cu graficul de serviciu aprobat de comisarul CPs Buiucani, mun. Chișinău pentru luna aprilie 2009, începând cu 07.04.2009 ora 10:00 până la 08.04.2009 ora 10:00 s-a aflat la serviciu la sediul CPs Buiucani, mun. Chișinău amplasat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 12. În intervalul de timp menționat, pe parcursul aflării sale la serviciu Galaniuc Serghei în cadrul exercitării atribuțiilor de funcție a dat dovadă de atitudine neglijentă și neconștientă față de obligațiile de serviciu, astfel încât în situația nerespectării legislației în vigoare de către colaboratorii de poliție în incinta Comisariatului de Poliție a sect. Buiucani, mun. Chișinău, nu a intervenit și nu a întreprins măsuri eficiente pentru asigurarea drepturilor și libertăților persoanelor reținute și aduse în sediul CPs Buiucani, mun. Chișinău, dintre care A. Lotca, R. Calancea, V. Iurcu, R. Banari, Donos M. și Roman T., care, prin acțiunile intenționate ale mai multor colaboratori de poliție, au fost supuși la acte de tortură, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihice, ce s-au soldat cu cauzarea de urmări grave intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, exprimate prin încălcarea art.3 CEDO, care prevede că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

9.3. *Inculpatul Galaniuc Serghei Anatolie în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, vina în comiterea infracțiunilor imputate nu a recunoscut-o declarând că, la declarat că la data de 07 aprilie 2009, orele 10:00, a intrat în serviciu, în calitate de inspector operativ de serviciu la CPs Buiucani. În atribuțiile sale, care erau formulate verbal de superiori, intra primirea și înregistrarea informațiilor cu privire la infracțiuni, contravenții, incidente, măsuri în masă și raportarea lor superiorilor; primirea și predarea armelor efectivului, verificarea termenelor de examinare a materialelor din registrele 1 și 2 însă, până la data de 30 aprilie 2009 careva acte normative sau fișe de post care ar reglementa activitatea funcției sale nu a văzut și nu a semnat. Totodată, împreună cu el mai activau și ajutoari, care aveau aceleași responsabilități, atribuite verbal de conducere. Unul din ei se afla la intrare și el înregistra persoanele aduse în comisariat. El verifica și celulele din cadrul Comisariatului. Cel de al doilea ajutor se ocupa cu primirea și completarea informațiilor, documentației. Pe parcursul acelei zile tot efectivul comisariatului s-a aflat în stare de alertă, care era dirijată de conducerea comisariatului. Grupele operative erau permanent la chemări. După orele 10:00 o parte din efectiv s-a deplasat în centru și grupul documentare în Piața Marii Adunări Naționale, unde aveau loc manifestații. În timpul în care au început să fie aduse persoane din centrul capitalei, conducerea Comisariatului a creat două grupe de documentare, care erau în subordinea directă a conducerii. În cadrul unității de gardă nu a fost adusă și documentată nici o persoană, ele fiind preluate de grupurile create. În unitatea de gardă nu a fost maltratată nici o persoană. Activitatea unității de gardă în seara zilei spre 08.04.2009 a fost în permanență verificată de conducerea Comisariatului și de către procurori, care nu au depistat și nici consemnat careva ilegalități. Fișa de post cu atribuțiile funcției el a semnat-o la 30.04.2009. În obligațiile sale de serviciu nu intră eliberarea persoanelor reținute. În acea seară a fost un volum mare de lucru, deoarece foarte multe persoane au fost aduse în comisariat, o parte au fost înregistrate în registre conform procedurii standard, altele erau documentate de grupele speciale, el nu a avut posibilitatea fizică să vadă ce s-a petrecut în întreaga clădire a Comisariatului, dar cunoștea că situația era monitorizată de conducerea comisariatului. De celule era responsabil unul din ajutoarii săi, care putea raporta fie conducerii Comisariatului, procurorului sau lui. Au văzut câteva persoane însângerate și au chemat salvarea. El a raportat despre ce se întâmplă comisarului prin intermediul telefonului cât și verbal. El nu are dreptul să elibereze persoanele din celule. Din anul 2004 activează în funcția dată, însă toate indicațiile privind imputările erau aduse verbal, inclusiv în timpul intrării în serviciu. Este obligat să respecte prevederile Legii cu privire la poliție și art. 3 al Convenției;*

(f.d. 47-49, vol. III)

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, inculpatul Galaniuc Serghei a susținut declarațiile date la faza urmăririi penale și

în instanța de fond. A indicat că, pe data de 7 aprilie 2009 se afla în unitatea de gardă, a ieșit de câteva ori la veceu. Unitatea de gardă este compusă din patru încăperi, sunt două pupitre și se afla la aceste pupitre. A primit indicații să se afla permanent la acele pupitre pentru a asigura legătura telefonică. Începând cu orele 10:00 până noaptea târziu, permanent parveneau apeluri telefonice. A mai menționat că, nu avea cum să reacționeze la maltratări, deoarece nu cunoștea despre aceste maltratări și nu avea cum să vadă ce se petrecea. Fizic nu a putut să vadă ce se petrece și nici tehnic, deoarece nu erau camere de supraveghere.

9.3.1. Necătând la faptul că, inculpatul Galaniuc Serghei Anatolie vina în comiterea faptelor infracționale incriminate nu a recunoscut-o, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale și în cadrul instanței de fond, care au fost cercetate și verificate în ședința instanței de apel, și anume:

-declarațiile părții vătămate Lotca Andrei care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a indicat că, la data de 07.04.2009 aproximativ la orele 15:00 se afla în apropierea clădirii Parlamentului RM, când din spate peste cap l-a lovit cineva și de la lovitură el a căzut jos, apoi a fost ridicat de două persoane necunoscute și condus cu mâinile la spate în garajele din spatele Parlamentului RM, unde, împreună cu alte persoane a fost pus cu fața în jos la pământ și lovit cu bastoanele și picioarele peste tot corpul, după ce au fost urcați într-un autobuz și transportați la CPs Buiucani, mun. Chișinău. La CPs Buiucani din nou a fost bătut și anume, înainte de a ieși din autobuz cu picioarele peste corp, a intrat prin ușa centrală a Comisariatului și în coridor la primul etaj pus cu fața la perete și lovit cu pumnii și picioarele peste tot corpul. Peste aproximativ patru ore de maltratare și înjosire a fost scris într-o listă după nume și prenume după care a fost dus într-o celulă din CPs Buiucani de la primul etaj în care se aflau încă aproximativ 25-27 persoane. Pe tot parcursul nopții el și alte persoane reținute erau interogate prin diferite birouri a Comisariatului de poliție și au fost supuși presiunii psihice, torturați și intimidați. A fost dezbrăcat în pielea goală, înjosit, lovit cu pumnii, picioarele cu diferite obiecte, a fost amenințat. În urma violenței fizice aplicate asupra lui, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 290/D din 24.02.2010 acestuia i-a fost cauzate leziuni corporale sub formă de excoriație în regiunea supraorbitală pe stânga, echimoze multiple pe cap, față, pavilionul auricular stâng, femur, regiunea lombară, care au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur-contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății;
(f.d. 33-36, vol. III)

-declarațiile părții vătămate Calancea Radu Mihail care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a indicat că, la data de 07.04.2009 aproximativ la orele 22:12 aflându-se în spatele clădirii Parlamentului RM împreună cu Radu Lungu, au văzut afară în apropierea cantinei Parlamentului două scaune de birou și au hotărât să se așeze pe ele. În acest timp de ei s-au apropiat două persoane îmbrăcate în haine civile și i-au reținut sucindu-le mâinile la spate. Ei au fost conduși în garajul Parlamentului unde se mai aflau aproximativ zece colaboratori de poliție, au fost culcați la podea cu fața în jos și le-au fost aplicate multiple lovituri cu pumnii, picioarele și bastonul pe diferite părți ale corpului. Peste un timp în apropierea garajului Parlamentului a sosit un automobil de model „Mercedes Vito” în care el a fost urcat împreună cu alte persoane reținute și transportat la CPs Buiucani, mun. Chișinău. În fața comisariatului au fost scoși din automobil și conduși în comisariat. În timpul când au intrat la primul etaj el a fost lovit de mai mulți colaboratori de poliție cu pumnii, bastonul și picioarele peste corp, aceste lovituri au continuat pe scări până la etajul doi. Din cauza că stătea aplecat cu fața în jos el nu a văzut fețele celor care l-au lovit. Fiind la etajul doi în coridor a fost pus cu fața la perete și în timpul acesta când stătea de el s-a apropiat un colaborator de poliție care i-a pus capul lui lângă ușorul ușii și a început să-l lovească cu ușa peste cap, așa a procedat aproximativ de cinci, șase ori. După aceea, a fost condus într-un birou unde din nou de către doi colaboratori de poliție i-au fost aplicate lovituri cu cureaua și bastonul peste picioare, spate și cap. După maltratare și audiere a fost scos din nou în coridor și pus în genunchi cu celelalte persoane reținute. Aproximativ la orele 04:00 dimineața a fost condus la primul etaj al comisariatului și într-un birou a fost audiat din nou pe evenimentele care au avut loc în fața Președinției RM și Parlamentului RM. În acel birou de la primul etaj din nou a fost lovit peste cap cu mâina pe motiv că nu răspundea la întrebările puse pe placul lor. Toate declarațiile făcute în cadrul audieri le-a făcut sub presiune. Apoi a fost condus în celulă de la etajul întâi și amplasat într-o celulă cu alte persoane reținute și maltratate. A doua zi a fost dus la Comisariatul General de Poliție. El suferă de astm bronhic și în perioada detenției nu a avut acces la preparate medicale necesare. În urma violenței fizice aplicate asupra lui Calancea Radu, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 217/D, acestuia i-a fost cauzate leziuni corporale sub forma de echimoză pe cap, edeme cu suprafața echimotică, hemoragii în sclera ochiului stâng, echimoză cu edem pe spate și fesa stângă, excoriații la nivelul cristei iliace pe stânga, aceste leziuni au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur - contondent și se califică ca leziuni corporale ușoare;
(f.d. 23-25, vol. III)

-declarațiile părții vătămate Iurcu Vitalie Gheorghe care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a indicat că, la data de 07.04.2009 aproximativ la orele 22:00 se afla în preajma sediului Parlamentului RM și clădirea cinematografului când de el s-au apropiat trei colaboratori de poliție, l-au culcat la pământ și i-au aplicat lovituri cu bastonul de cauciuc în spate și peste picioare. După aplicarea loviturilor el a fost eliberat. Apoi ajungând la intersecția str. Pușkin - bd. Ștefan cel Mare din nou a fost stopat de către alți colaboratori de poliție maltratată și urcat într-un automobil de model „pickup” de culoare neagră. Cu acest automobil împreună cu alte persoane reținute a fost transportat la CPs Buiucani, mun. Chișinău. Ajungând în fața comisariatului de poliție a sect. Buiucani, mun. Chișinău a fost coborât din automobil și condus în comisariat prin ușa din față. La primul etaj în partea stângă pe coridor a fost pus în genunchi cu fața la perete și cu mâinile după cap, după câteva minute el împreună cu alte persoane reținute a fost condus la subsolul comisariatului unde din nou a fost pus în genunchi, în timpul când stătea în poziția dată a fost lovit de un colaborator de poliție cu pumnul în spate pe motiv că nu stă corect. În această poziție s-a aflat în jur de o oră și jumătate. După ce a semnat unele documente întocmite de către colaboratorii de poliție, în jurul orei 05:00 el a fost transportat la central de plasament temporar al minorilor de unde apoi a fost eliberat. În urma violenței fizice aplicate asupra lui Iurcu Vitalie, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2357/D, acestuia i-au fost cauzate leziuni corporale sub forma de echimoze pe spinare, echimoză în regiunea orbitală pe dreapta, aceste leziuni au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur-contondent și se califică ca leziuni corporale, fără cauzarea prejudiciului sănătății;
(f.d. 20-22, vol. III)

-declarațiile părții vătămate Banari Radu care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a indicat că, la data de 07.04.2009 aproximativ la orele 22:00 aflându-se în preajma sediului Parlamentului RM a fost reținut și maltratată cu picioarele, pumnii și bastoane de cauciuc de către colaboratorii de poliție peste diferite părți ale corpului. După reținere, din garajul Parlamentului RM el împreună cu alte persoane a fost urcat în portbagajul a unui automobil și transportat la CPs Buiucani, mun. Chișinău. În timpul când a intrat în comisariatul de poliție de la primul etaj până la etajul doi pe scări a fost lovit de către mai mulți colaboratori de poliție care

...în momentul de față de la primul etaj până la etajul doi pe scară a fost lovit de către mai mulți colaboratori de poliție care stăteau în rând pe scări, i-au fost aplicate lovituri cu pumnii, cu bastoane de cauciuc peste diferite părți ale corpului. La etajul doi a fost pus în genunchi cu fața la perete și în timpul când se aflau în așa poziție era maltratat cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului începând cu orele 01:00 și până la orele 06:00 data de 08.04.2009. În urma violenței fizice aplicate asupra lui Banari Radu, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2305/D din 19.08.2009 acestuia i-au fost cauzate leziuni corporale, fractura închisă a apofizei transversale LII-LIII pe stânga, contuzia țesuturilor moi în regiunea trunchiului, membrelor, care au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur-contondent și se califică ca leziuni corporale medii;
(f.d. 26-29, vol. III)

-*declarațiile părții vătămate Roman Tatiana Ivan care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a indicat că, la data de 07.04.2009, aproximativ la orele 24:00 aflându-se în Piața Marii Adunări Naționale împreună cu colega ei Marcela Donos și o persoană pe nume Olga au fost reținute de către colaboratorii de poliție și cu un automobil de tip „Jeep-pickup” au fost transportate la CPs Buiucani, mun. Chișinău. La comisariatul de poliție au intrat prin ușa centrală și în interior au fost ținute la primul etaj, în partea stângă de la unitatea de gardă aproximativ 15 minute cu mâinile după cap și cu fața la perete. Alți tineri care mai erau prezenți, erau loviți de către colaboratorii de poliție cu picioarele și pumnii, dacă încercau să vorbească sau să se miște. După aceea au fost conduși în subsolul comisariatului, unde toată noaptea au fost ținute în genunchi cu mâinile după cap și cu fața la perete. În această poziție a stat practic toată noaptea periodic doar era chemată în birourile de serviciu ale polițiștilor unde era întrebată despre motivele participării lor în PMAN. În timpul audieri era numită cu cuvinte și expresii injurioase. Tot timpul cât s-a aflat ea la comisariatul de poliție în privința ei nu a fost întocmit nici un proces-verbal de reținere și proces-verbal de percheziție corporală. Nu a fost lovită sau maltrată, ci doar în discuții se vorbea cu cuvinte injurioase;*
(f.d. 30-32, vol. III)

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, partea vătămată Roman Tatiana a susținut declarațiile date la faza urmăririi penale și în instanța de fond.

-*declarațiile părții vătămate Donos Marcela care fiind audiată la faza urmăririi penale a indicat că, a fost supusă actelor de tortură, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihice. În urma violenței fizice aplicate asupra cet. Donos Marcela, conform rezultatului examenului medico-legal, acesteia i-au fost cauzate leziuni corporale, echimoză pe coasta stângă care a fost produsă în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur-contondent cu suprafața limitată și se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.*

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, partea vătămată Donos Marcela a susținut declarațiile date la faza urmăririi penale și a menționat că, la data de 07.04.2009 a fost reținută după miezul nopții, în Centru. A fost reținută, urcată într-o remorcă după care a fost dusă la Comisariatul de Poliție Buiucani. La primul etaj a stat în coridor, în partea stângă, apoi au fost coborâți în subsol. La sectorul de poliție a fost înjosită, numită cu cuvinte urâte. Băieții au fost dezbrăcați și trimiși în coridor în pielea goală. Era haos, băieții erau bătuți, aveau nasurile rupte.

-*declarațiile martorului Hlopețchi Igor care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a indicat că, care activa în calitate de Comisar adjunct al CPs Buiucani la data de 07.04.2009, a declarat că în acea zi, de dimineață s-a aflat în centrul capitalei, unde era împreună cu alți colaboratori și asigurau ordinea publică. A fost rănit și transportat la spitalul de urgență. După aceasta s-a retras la Comisariat, unde s-a aflat o perioadă de timp, iar când a început să-i sângereze rana, cu permisiunea comisarului, a plecat acasă. Nu a fost înlocuit de nimeni, deoarece toată conducerea Comisariatului era la serviciu. În afară de Ordinul MAI nr.51, în realitate nu exista alt act privind stabilirea atribuțiilor de serviciu. Situația din comisariat era dirijată de comisar. Persoanele aduse în comisariat de regulă, se înregistrează de ajutorul nr. 2 al deserviciului, iar de plasarea lor în celule este responsabil ajutorul nr. 1. Colaboratorul care aduce persoana în comisariat este obligat să treacă prin procedura de înregistrare. În Comisariat în perioada 07-10 aprilie 2009 se aflau concomitent 130-140 polițiști, plus colaboratori din alte comisariate. Situația din comisariat a fost monitorizată și de doi procurori;*
(f.d. 41-43, vol. III)

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, martorul Hlopețchi Igor a susținut declarațiile date la faza urmăririi penale și în instanța de fond. Martorul a indicat că, după evenimentele din 7 aprilie 2009 a apărut întrebarea privind fișele de post, dar fiecare serviciu avea ordinul lor, care trebuia să fie aduse la cunoștință sub semnătură fiecărui colaborator și acesta se conducea de prevederile ordinului dat.

-*procesul-verbal de examinare din 26.05.2010 a registrului de evidență a persoanelor aduse în CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău în perioada 01.01.2009-20.05.2009;*
(f.d. 95-96, vol. II)

-*procesul-verbal de examinare din 21.05.2010 a materialelor dosarelor disjungate pe faptele de tortură comise de către colaboratorii CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău în perioada 07.04.2009-09.04.2009;*
(f.d. 148-149, vol. I)

-*ordinul nr. 252 ef din 16 iulie 2004 prin care se atestă că, Galaniuc Serghei a fost numit în funcție de inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă a statului major al CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău;*
(f.d. 103, vol. II)

-*graficul aprobat de comisarul CPs Buiucani la 30.03.2009 a grupei operative a CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău pentru luna aprilie 2009 prin care s-a stabilit că, la data de 07.04.2009 conform graficului inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă a fost numit Galaniuc Serghei;*
(f.d. 68, vol. II)

-*ordinul nr. 51 din 27 februarie 2001 a MAI prin care a fost aprobat „Regulamentul-tip și fișelor de post-tip al inspectorilor superior operativi de serviciu și inspectorilor operativi de serviciu al unităților de gardă ale organelor afacerilor interne, anexat în original de către procurorul Sergiu Brigai în instanța de apel;*

-*fișa postului aprobat de către comisarul CPs Buiucani, mun. Chișinău a inspectorului superior operativ de serviciu al unității de gardă a secției organizare analiză și control a CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău și atribuțiile de serviciu;*

10. Colegiul Penal constată că, instanța de fond a dispus achitarea inculpatului Galaniuc Serghei Anatolie învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal al RM, din motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând probele administrate în cursul de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor consideră că, acțiunile infracționale ale inculpatului Galaniuc Serghei Anatolie urmează a fi reîncadrate în baza **art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal al RM - neglijența în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu, ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiințioase față de ele, care a provocat alte urmări grave.**

11. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, a notat de mai multe ori că, articolul 3 din Convenție consfințește una dintre valorile fundamentale ale societății democratice. Chiar și în cele mai dificile situații, cum ar fi lupta împotriva terorismului și a crimei organizate, Convenția interzice în termeni absoluți tortura, pedepsele și tratamentele inumane sau degradante. Spre deosebire de majoritatea clauzelor normative ale Convenției și ale Protocoalelor nr. 1 și nr. 4, articolul 3 nu prevede excepții, și în conformitate cu articolul 15 paragraf 2 nu este permisă nici o derogare de la prevederile sale, chiar dacă există un pericol public ce amenință viața națiunii.

11.1. În conformitate cu art. 1 din Legea RM nr. 416 din 18.12.1990 „cu privire la poliție”, poliția Republicii Moldova este un organ armat de drept al autorităților publice, aflat în componența Ministerului Afacerilor Interne, chemat să apere, pe baza respectării stricte a legilor, viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime.

Potrivit art. 2 din Legea RM nr. 416 din 18.12.1990 „cu privire la poliție”, sarcinile principale ale poliției sînt: 1) apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității, drepturilor, libertăților, intereselor și averii cetățenilor de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; 2) prevenirea și curmarea crimelor și a altor infracțiuni; 3) constatarea și descoperirea infracțiunilor, urmărirea persoanelor care le-au săvîrșit; 4) menținerea ordinii publice și asigurarea securității publice; 5) acordarea de ajutor, conform condițiilor și modului stabilit de prezenta lege, cetățenilor, autorităților administrației publice, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor în vederea ocrotirii drepturilor lor și exercitării atribuțiilor lor, stabilite de lege; 6) efectuarea măsurilor de protecție de stat față de persoanele care acordă ajutor în procesul penal, în conformitate cu legislația în vigoare.

Conform art. 14 din Legea RM nr. 416 din 18.12.1990 „cu privire la poliție” poliția are dreptul să aplice forța fizică, mijloacele speciale și arma de foc în cazurile și în modul prevăzute de prezenta lege.

Aplicarea forței, mijloacelor speciale sau a armei de foc trebuie să fie precedată de un avertisment privind intenția recurgerii la ele cu acordarea unui timp suficient pentru reacția de răspuns, cu excepția cazurilor în care tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei generează un pericol direct pentru viața și sănătatea cetățenilor și a colaboratorilor poliției, poate conduce la alte urmări grave.

Arma de foc nu se aplică contra femeilor și minorilor, persoanelor de vîrstă înaintată, precum și contra oamenilor cu evidente deficiențe fizice, cu excepția cazurilor în care ei au săvîrșit un atac armat, opun rezistență folosind arme sau au săvîrșit un atac în grup, ce amenință viața și sănătatea oamenilor, dacă acțiunile de acest fel nu pot fi respinse pe alte căi și cu alte mijloace.

În toate cazurile cînd aplicarea forței nu poate fi evitată, colaboratorii poliției sînt datori să se străduiască să aducă o daună cît mai mică sănătății, onoarei, demnității și bunurilor cetățenilor, de asemenea să asigure acordarea asistenței medicale victimelor.

În cazul rănirii sau decedării cetățenilor ca urmare a aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale sau a armei de foc colaboratorul poliției este dator să comunice despre aceasta șefului său direct, pentru ca acesta să-l înștiințeze pe procuror.

Depășirea de către colaboratorii poliției a atribuțiilor lor în ceea ce privește aplicarea forței, a mijloacelor speciale și a armei de foc atrage după sine răspunderea prevăzută de lege.

Potrivit art. 15 din Legea RM nr. 416 din 18.12.1990 „cu privire la poliție” colaboratorii poliției aplică forța fizică, inclusiv procedee speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrîngerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin.

11.2. Colegiul Penal notează că, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod Penal îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea corespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor sale de serviciu. Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă corpul persoanei sau bunurile mobile ori imobile.

Latura obiectivă a infracțiunii are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de neîndeplinire sau îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; 2) urmările prejudiciabile, și anume – daunele în proporții mari cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În sensul dispoziției de la lit. b) alin. (2) art. 329 Cod Penal, prin „alte urmări grave” se înțelege, după caz: 1) vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății; 2) daunele materiale în proporții deosebit de mari; 3) săvîrșirea de către o altă persoană a unui infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave. Față de aceste urmări prejudiciabile, care se află în legătură causală cu fapta de neîndeplinire sau îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, făptuitorul manifestă imprudență.

Infracțiunea de neglijență în serviciu este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în

infracțiunea de neglijență în serviciu este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 329 Cod Penal se caracterizează prin imprudență.

Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.

11.3. Prin ordinul nr. 252 EF. din 16 iulie 2004 se atestă că, Galaniuc Sergiu Anatolie a fost numit inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă a statului major al Comisariatului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, acuzarea de stat a prezentat în original ordinul nr. 51 din 21 februarie 2001 „despre aprobarea Regulamentului-tip și fișelor de post – tip ale inspectorilor superiori operativi de serviciu și inspectorilor operativi de serviciu al unităților de gardă ale organelor afacerilor interne”, cu anexă „Regulamentul – Tip al unităților de gardă ale organelor afacerilor interne”, respectiv, inculpatul Galaniuc Serghei în virtutea atribuțiilor de serviciu care le deținea era obligat să mențină ordinea interioară în unitatea de gardă, să asigure controlul asupra pazei sedilor și izolatorului de detenție provizorie și să efectueze supravegherea asupra activității izolatorului de detenție provizorie, pazei deținuților, legalității deținerii persoanelor în izolare.

Prin ordinul nr. 93 din 12 noiembrie 2009 a fost aprobat Regulamentul-tip și fișelor de post-tip ale inspectorilor superiori operativi de serviciu și inspectorilor operativi de serviciu al unității de gardă a CPs Buiucani, mun. Chișinău;

(f.d. 115-119, vol. II)

La data de 30 aprilie 2009 inculpatul Galaniuc Serghei a luat cunoștință cu fișa postului a funcției inspector operativ de serviciu al unității de gardă a secției organizare, analiză și control.

Potrivit pct. 12 a fișei postului aprobat de către comisarul CPs Buiucani, mun. Chișinău a inspectorului superior operativ de serviciu al unității de gardă a secției organizare analiză și control a CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău și atribuțiile de serviciu, inspectorul superior operativ de serviciu al unității de gardă are sarcina de a „efectua supravegherea asupra activității izolatorului de detenție provizorie, pazei deținuților, legalitatea deținerii persoanelor în izolator”.

11.4. Instanța de apel reține că, potrivit graficului grupei operative CPs Buiucani, mun. Chișinău pentru luna aprilie 2009 se atestă că, pentru data de 07 aprilie 2009 inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă a fost numit Galaniuc Serghei, iar responsabil a fost desemnat – Igor Hlopețchi.

Potrivit registrului de evidență a persoanelor aduse în CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău în perioada 07.04.2009-08.04.2009 se atestă că au fost reținuți și aduși la Comisariatul de Poliție – Lotca Andrei, Calancea Radu, Iurcu Vitalie.

Totodată, din conținutul registrului de evidență a persoanelor aduse la CPs Buiucani este sesizabil faptul că, la data de 07 aprilie 2009 au fost reținute și înregistrate la intervale de timp relativ scurt un număr impunător de mare de persoane.

11.5. Colegiul Penal notează că, deși inculpatului Galaniuc Serghei nu i s-a adus la cunoștință ordinul nr. 51 din 21 februarie 2001, dânsul fiind persoană cu funcție de răspundere avea obligația de a respecta prevederile art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 1, art. 2, pct. 2), 4), art. 12, pct. 1), art. 14, art. 15 din Legea RM nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție.

Respectiv, prin inacțiunile sale, inculpatul Galaniuc Serghei a încălcat prevederile legale din Legea RM „cu privire la poliție”, care îl obligau, în virtutea funcției pe care o deținea la data incidentă, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și alte statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să i-a măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, demnitatea și onoarea cetățenilor, să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi, or, din declarațiile părților vătămate Lotca Andrei, Calancea Radu, Banari Radu, Roman Tatiana, Iurcu Vitalie rezultă că, ultimii aflându-se în CPs Buiucani, în noapte de 7-8 aprilie 2009 au fost supuși tratamentului inuman și degradant din partea colaboratorilor de poliție.

11.6. Într-adevăr, Colegiul Penal constată că, la materialele cauzei lipsește careva probe pertinente și concludente prin care să fie constatat faptul că, inculpatului Galaniuc Serghei (precum și altor colaboratori) i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 51 din 21 februarie 2001.

Astfel, la pct. 2 din Ordinul nr. 51 din 21 februarie 2001 s-a statuat că „Șefilor Inspectoratului General al Poliției, Departamentului Combaterii Crimei Organizate și Corupției, Departamentului Evidență și Documentare a Populației, Direcției Generale Organizare și Inspectare, Direcției Generale Personal Învățământ și Protecție Socială: 2.1. A organiza studierea Regulamentului de către corpul de comandă și efectivul de trupă subordonat. 2.2. A elabora și aproba în termen de o lună regulamentele unităților de gardă ale organelor (subdiviziunilor) afacerilor interne subordonate”.

La fel, instanța de apel sesizează faptul că, inculpatul Galaniuc Serghei activează în calitate de inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă a statului major al Comisariatului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău din data de 16 iulie 2004, iar până la data de 07 aprilie 2009, (timp de cinci ani), ultimului nu i s-a adus la cunoștință ordinul nr. 51 din 21 februarie 2001 și nici nu a semnat careva fișe de post.

Colegiul Penal notează că, după evenimentele din 07 aprilie 2009 mai multe persoane, inclusiv și părțile vătămate pe această cauză penală (Lotca Andrei, Calancea Radu, Iurcu Vitalie, Banari Radu, Roman Tatiana, Donos Marcela) s-au plâns pe marginea abuzurilor comise de către organele de poliție, plângeri care s-au axat în totalitate pe „rele tratamente în custodia poliției însoțită de o

investigație ineficientă”.

În acest context, Colegiul Penal constată o încercare a organelor de drept de a eschiva de la atragerea la răspundere penală a persoanelor aflate în atribuție de serviciu care au comis încălcări a drepturilor și libertăților persoanelor, în speță a părților vătămate, iar acest fapt se atestă prin aprobarea ordinului nr. 93 din 12 noiembrie 2009, după câteva luni după evenimentele din 07 aprilie 2009 și după 8 ani și 9 luni de la aprobarea ordinului nr. 51 din 21 februarie 2001 și, respectiv, după 5 ani și 5 luni de la data în care inculpatul Galaniuc Serghei a fost numit în funcția de inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă a statului major al Comisariatului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău.

Astfel, în adresa instanței de apel nu au parvenit careva explicații pertinente privitor la necesitatea trecerii unei durate de timp excesiv de mari referitor la faptul că, ordinul nr. 51 din 21 februarie 2001 a fost adus la îndeplinire după 8 ani și 9 luni, la 12.11.2009 prin ordinul nr. 93 privind aprobarea Regulamentului-tip și fișelor de post-tip ale inspectorilor superiori operativi de serviciu și inspectorilor operativi de serviciu al unității de gradă a CPs Buiucani, mun. Chișinău, care a și fost adus la cunoștință inculpatului Galaniuc Serghei, spre deosebire de ordinul nr. 51 din 21 februarie 2001.

Colegiul Penal sesizează că, faptele menționate mai sus constituie o încălcare a legalității și a drepturilor omului și, respectiv, vor face obiectul unei decizii interlocutorie care va fi adoptată de instanța de apel.

11.7. În același context, Colegiul Penal consideră prematură concluzia instanței de fond care a statuat că, atribuțiile nemijlocite de serviciu ale inculpatului nu au fost aduse la cunoștința acestuia, fiind invocate câteva acte normative cu caracter intern, în special fiind vorba de: ordinul nr. 51 din 27.02.2001 și fișa postului de inspector superior operativ de serviciu al unității de gradă al secției organizare, analiză și control a CPs Buiucani, mun. Chișinău, însă, învinuirea nu a confirmat că aceste acte au fost aduse la cunoștința lui Galaniuc Serghei până la data de 07.04.2009, data săvârșirii presupusei infracțiuni. Mai mult ca atât, fișa postului a fost semnată de către inculpat la data de 30.04.2009, adică după săvârșirea faptei incriminate.

Astfel, instanța de apel notează că, prima instanță, la formularea concluziei menționate mai sus nu a ținut cont de prevederile art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 1, art. 2, pct. 2), 4), art. 12, pct. 1), art. 14, art. 15 din Legea RM nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, respectarea cărora era în sarcina inculpatului Galaniuc Serghei, or, faptul că, acestuia „nu i-au fost aduse la cunoștință atribuțiile nemijlocite de serviciu”, nu poate fi interpretat că acesta nu avea nicio atribuție de serviciu, nu cunoștea ce atribuții de serviciu urmează să îndeplinească și, respectiv, să rămână impasibil la ilegalitățile care au avut loc la data de 07 aprilie 2009 în Comisariatul de Poliție Buiucani.

11.8. Instanța de apel notează că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Cu referire la probatoriul administrat la cauza penală, Colegiul Penal va reține ca fiind pertinente și concludente declarațiile părților vătămate Lotca Andrei, Calancea Radu, Iurcu Vitalie, Banari Radu, Roman Tatiana, Donos Marcela care au relatat că, au intrat în Comisariat prin intrarea principală, toți au trecut pe lângă unitatea de gardă, au văzut colaboratorii de poliție lângă și în incinta unității de gardă, doar o parte din ei au fost înregistrați, restul au fost conduși pe scările comisariatului unde au fost maltratați. Părțile vătămate au menționat că, în incinta comisariatului era dezordine și haos, pe scări și coridoare se aflau un număr impunător de persoane reținute, care erau maltratați, în celule se aflau foarte mulți reținuți, respectiv, părțile vătămate au relatat următoarele circumstanțe care au avut loc la Comisariatul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău:

-partea vătămată Lotca Andrei a indicat că, peste aproximativ patru ore de maltratare și înjosire a fost scris într-o listă după nume și prenume după care a fost dus într-o celulă din CPs Buiucani de la primul etaj în care se aflau încă aproximativ 25-27 persoane. Pe tot parcursul nopții el și alte persoane reținute erau interogate prin diferite birouri a comisariatului de poliție și au fost supuși presiunii psihice, torturați și intimidați;

-partea vătămată Calancea Radu a explicat că, dânsul și cu alte persoane au fost reținute și transportate la CPs Buiucani, mun. Chișinău. În fața comisariatului au fost scoși din automobil și conduși în comisariat în timpul când au intrat la primul etaj el a fost lovit de mai mulți colaboratori de poliție cu pumnii, bastonul și picioarele peste corp, aceste lovituri au continuat pe scări până la etajul doi. Din cauză că, stătea aplicat cu fața în jos el nu a văzut fețele care l-au lovit;

-partea vătămată Iurcu Vitalie a indicat că, ajungând în fața comisariatului de poliție a sect. Buiucani a fost coborât din mașină și condus în comisariat prin ușa de față. La primul etaj în partea stângă pe coridor a fost pus în genunchi cu fața la perete și cu mâinele după cap, după câteva minute el împreună cu alte persoane reținute a fost condus în subsolul comisariatului unde din nou a fost pus în genunchi, în timpul când stătea în poziția dată a fost lovit de un colaborator de poliție cu pumnul în spate pe motiv că nu stă corect. În această poziție s-a aflat în jur de o oră și jumătate;

-partea vătămată Banari Radu a menționat că, el și împreună cu alte persoane a fost urcat în portbagajul unui automobil și transportat la CPs Buiucani, mun. Chișinău. În timpul când a intrat în comisariatul de poliție de la primul etaj până la etajul doi pe scări a fost lovit de către mai mulți colaboratori de poliție care stăteau în rând pe scări, i-au fost aplicate lovituri cu pumnii, bastoane de cauciuc peste diferite părți ale corpului. La etajul doi a fost pus în genunchi cu fața la perete și în timpul când se afla în așa poziție era maltratat cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului;

-partea vătămată Roman Tatiana a indicat că, la comisariatul de poliție au intrat prin ușa centrală și în interior au fost ținute la primul etaj în partea stângă de la unitatea de gardă, aproximativ 15 minute cu mâinele după cap și cu fața la perete. Alți ținuți care mai

primul etaj în partea stângă de la unitatea de gardă, aproximativ 15 minute cu mâinile după cap și cu fața la perete. Ați ueni care mai erau prezenți erau loviți de către colaboratorii de poliție cu picioarele și pumnii, dacă încercau să vorbească sau să miște. După aceea au fost conduși în subsolul comisariatului, unde toată noaptea au fost ținute în genunchi cu mâinile după cap și cu fața la perete;

-partea vătămată Donos Marcela a indicat că, la primul etaj a stat în coridor, în partea stângă, după care au fost coborâți în subsol a fost supusă actelor de tortură, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihice.

11.8.1. Colegiul Penal nu va reține declarațiile martorilor Botnaru Victor și Vartic Anatolie care au declarat că, nu au văzut persoane maltratate la Comisariatul de Poliție Buiucani, or, aceste declarații se contrazic integral prin declarațiile părților vătămate Lotca Andrei, Calancea Radu, Iurcu Vitalie, Banari Radu, Roman Tatiana și Donos Marcela care atât la faza urmăririi penale și în instanța de fond au dat declarații care au relatat cu lux de amănunte situația care a fost creată la Comisariatul de Poliție Buiucani asupra faptului că, dânsii au fost maltratați, consecutivitatea evenimentelor descrise de părțile vătămate coroborează între ele și nu prezintă careva divergențe în cele relatate de părțile vătămate.

Mai mult ca atât, martorul Vartic Anatolie, la data de 07 aprilie 2009 a activat în cadrul Comisariatului de poliție Buiucani și a participat la acțiunile de combatere a violențelor din 07 aprilie 2009, iar martorul Botnaru Victor a activat în calitate de ofițer de urmărire penală, motiv pentru care se explică poziția părintitoare a martorilor față de cele comise la data de 07 aprilie 2009 în Comisariatul de poliție Buiucani.

11.8.2. Instanța de apel va aprecia critic și declarațiile martorului Ciornii Vladimir care a declarat că, activa în calitate de expert criminalist care se ocupa de fotografierea și amprentarea persoanelor reținute, au transport de câteva ori persoane reținute de serviciile speciale de la Parlament la CPs Buiucani, însă nu a observat la aceste persoane urme de violență, dat fiind faptul că, aceste declarații se contrazic prin declarațiile părților vătămate Lotca Andrei, Calancea Radu, Iurcu Vitalie, Banari Radu, Roman Tatiana și Donos Marcela, precum și prin rezultatele rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 290/D din 24.02.2010 prin care se atestă că, cet. Lotca Andrei i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de excoriație în regiunea supraorbitală pe stânga, echimoze multiple pe cap, față, pavilionul auricular stâng, femur, regiunea lombară, care au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur-contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății; raportul de expertiză medico-legală nr. 217/D prin care se atestă că, cet. Calancea Ștefan i-au fost cauzate leziuni corporale sub forma de echimoză pe cap, edeme cu suprafața echimotică, hemoragii în sclera ochiului stâng, echimoză cu edem pe spate și fesa stângă, excoriații la nivelul cristei iliace pe stânga, aceste leziuni au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur - contondent și se califică ca leziuni corporale ușoare; raportul de expertiză medico-legală nr. 2357/D prin care se atestă că, cet. Iurcu Vitalie i-au fost cauzate leziuni corporale sub forma de echimoze pe spinare, echimoză în regiunea orbitală pe dreapta, aceste leziuni au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur-contondent și se califică ca leziuni corporale, fără cauzarea prejudiciului sănătății; raportul de expertiză medico-legală nr. 2305/D din 19.08.2010 prin care se atestă că, cet. Banari Radu i-au fost cauzate leziuni corporale, fractura închisă a apofizei transversale LII-LIII pe stânga, contuzia țesuturilor moi în regiunea trunchiului, membrelor, care au fost produse în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect dur-contondent și se califică ca leziuni corporale medii.

11.8.3. La fel, Colegiul Penal nu va reține declarațiile martorilor Botnaru Victor și Ciornii Vladimir și din motivul că, potrivit graficului aprobat de comisarul CPs Buiucani la 30.03.2009 a grupei operative a CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău pentru luna aprilie 2009 la data de 07.04.2009 conform graficului, la urmărirea penală a fost numit martorul Botnaru V, la B.T.C. a fost numit martorul V. Ciornii. Astfel, deși, la materialele cauzei penale nu a fost anexate vreo informație despre îndeplinirea conform legii de către martorii în cauză a atribuțiilor de serviciu, Colegiul Penal are suficiente temeiuri de a nu reține declarațiile acestor martori ținând cont de evenimentele care au avut loc și de faptul că, organele de drept nu au demarat careva proceduri de verificare a acestora

11.8.4. La fel, potrivit graficului aprobat de comisarul CPs Buiucani la 30.03.2009 a grupei operative a CPs Buiucani al CGP mun. Chișinău pentru luna aprilie 2009 la data de 07.04.2009 conform graficului responsabil era desemnat martorul Igor Hlopețchi.

Deși, martorul Igor Hlopețchi a declarat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond că, la data de 7 aprilie 2009 nu s-a aflat în incinta Comisariatului de Poliție Buiucani dat fiind faptul că, a fost rănit în partea frontală a capului și a fost transportat la spital, totuși Colegiul Penal, în baza materialelor cauzei penale nu a constatat că, acest fapt s-a petrecut așa cum au fost descrise de martorul Hlopețchi Igor.

11.8.5. Prin ordonanța de pornire a urmăririi penale din 10.03.2010 s-a dispus pornirea urmăririi penale pe faptul neglijenței comise de către persoanele cu funcție de răspundere responsabile de activitatea legală a CPs Buiucani în perioada 07.04.2009-15.04.2009 art. 329 alin. (1) Cod Penal. În conținutul ordonanței s-a menționat că, conform materialelor acumulate sunt date suficiente care indică la îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către persoanele cu funcție de răspundere responsabile de organizarea activității ilegale a CPs Buiucani în perioada 07.04.2009-15.04.2009 care au adus la cauzarea daunelor în proporții mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

În acest context, Colegiul Penal constată că, pentru ziua de 7 aprilie 2009, inculpatul Galaniuc Serghei era de serviciu ca ofițer operativ superior împreună cu adjuncții săi, M. Rusu, N. Suvorov. De asemenea, din componența grupei operative pentru data de 7 aprilie 2009 au mai fost desemnați și Hlopețchi I., Gh. Tofan, V. Botnaru, O. Botnaru, V. Briniter, D. Dascăl, V. Ciornii, I. Reul, F. Gherciu, care de asemenea au fost prezenți și responsabili de supravegherea și asigurarea ordinii publice, a celulelor din incinta Comisariatului de Poliție Buiucani, dar care nu au fost investigați pentru verificarea îndeplinirii obligațiilor de serviciu.

Astfel, Colegiul Penal sesizează că, faptele menționate mai sus constituie o încălcare a legalității și a drepturilor omului și, respectiv, vor face obiectul unei decizii interlocutorie care va fi adoptată de instanța de apel.

11.9. Colegiul Penal consideră neîntemeiată poziția instanței de fond cu referire la faptul că, tot efectivul Comisariatului de poliție sect. Buiucani s-a aflat la serviciu la data de 07 și 08 aprilie 2009, fiind în stare de alertă, iar versiunea inculpatului că, acesta raporta permanent superiorilor despre situația din unitatea de gardă, care erau informați asupra stării reale de lucruri, nu a fost combătută de

În acest context, instanța de apel notează că, inculpatului Galaniuc Serghei nu i s-a imputat faptul raportării sau neraportării situației din Comisariatul de Poliție, iar acel element subiectiv că, inculpatul Galaniuc Serghei raporta superiorilor săi despre situația din Comisariat nu poate fi interpretat ca o îndeplinire corespunzătoare și în conformitate cu prevederile legii a atribuțiilor de serviciu. Mai mult ca atât, instanța de apel reține că, rămâne a fi incert acel aspect despre ce anume raporta inculpatul Galaniuc Serghei, în situația în care, părțile vătămate au declarat unanim că au fost supuse torturii și maltratării în incinta Comisariatului.

Astfel, în viziunea Colegiului Penal este insuficient faptul că, inculpatul Galaniuc Serghei ar fi raportat despre situația din Comisariat, atâta timp cât dânsul, la data de 07 aprilie 2009 conform graficului, fost numit inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă și, respectiv, nu a intervenit și nu a întreprins careva măsuri eficiente pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților persoanelor reținute și aduse la sediul Comisariatului de Poliție Buiucani, în speță a părților vătămate, Lotca Andrei, Calancea Radu, Iurcu Vitalie, Banari Radu, Roman Tatiana, Donos Marcela, or, prin acțiunile intenționate ale mai multor colaboratori de poliție au fost supuși actelor de tortură, manifestate prin aplicarea violenței fizice și psihice, ce s-au soldat cu cauzarea de urmări grave a drepturilor și intereselor părților vătămate.

11.9.1 În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că, atunci când un individ este privat de libertate, utilizarea forței fizice asupra sa atunci când ea nu este strict necesară prin comportamentul său, lezează demnitatea umană și constituie, în principiu, o încălcare a dreptului garantat de articolul 3 din Convenție (*cauza Ribitsch versus Austria, 4 decembrie 1995*). Atunci când unei persoane îi sunt cauzate leziuni corporale în timpul detenției sau în timp ce se află sub custodia poliției, orice asemenea leziune va crea o puternică prezumție că acea persoană a fost supusă maltratării (*cauza Bursuc versus România, 12 octombrie 2004*). Este sarcina statului să dea o explicație plauzibilă a circumstanțelor în care au fost cauzate leziuni corporale, neîndeplinirea căreia ridică o chestiune clară în temeiul articolului 3 din Convenție (*cauza Selmouni versus Franța*).

În egală măsură, Curtea Europeană a Drepturilor Omului amintește că, dacă o persoană face o afirmație credibilă că, fiind în custodia poliției sau altor autorități similare ale Statului, a suferit un tratament contrar articolului 3 din Convenție, această prevedere, combinată cu obligația generală impusă Statului prin articolul 1 din Convenție de „a garanta oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa drepturile și libertățile definite în Convenție”, implică în sine desfășurarea unei investigații oficiale efective. La fel ca și investigația în temeiul art. 2, această investigație trebuie să conducă la identificarea și pedepsirea persoanelor responsabile. În caz contrar, interdicția generală prin lege a torturii, a tratamentelor sau a pedepselor inumane și degradante, în pofida importanței sale fundamentale, ar fi ineficientă în practică și ar face posibil, în anumite cazuri, ca funcționarii Statului să comită abuzuri împotriva persoanelor aflate sub custodia lor, ei beneficiind, astfel, de o imunitate virtuală.

11.9.2. Poziția de apărare a inculpatului Galaniuc Serghei referitor la faptul că, în cadrul comisariatului nu a avut posibilitatea fizică și tehnică să cunoască ce se întâmplă, nu poate fi acceptată de către instanța de apel, or, inculpatul Galaniuc Serghei a menționat că, în ziua respectivă era stare de alertă, conform materialelor cauzei penale, inclusiv și prin declarațiile părților vătămate s-a stabilit că, la Comisariatul de poliție au fost aduși un număr impunător de persoane, din declarațiile părților vătămate s-a constatat că, dânsii au intrat în Comisariat prin ușa centrală, s-au aflat la etajul întâi, unii au fost coborâți în subsol, alții au fost urcați la etajul doi, tot părțile vătămate au explicat că în Comisariat era haos, iar toate aceste date duc la concluzia despre o stare care nu neapărat urma să fie văzută nemijlocit în anumit perimetru, ci și auzită și văzută în ansamblu, or, persoanele care au fost aduse la ziua respectivă în Comisariatul de Poliție, nu poate fi considerat un „obiect” lipsit de importanță, nesensibil sau care nu poate fi observat.

11.9.3. În acest context, instanța de apel constată în inacțiunile inculpatului Galaniuc Serghei întrunirea laturii obiective a infracțiunii de neglijență în serviciu, manifestată prin inacțiunea de neîndeplinire a obligațiilor de serviciu, dânsul nu a întreprins nicio măsură pentru a contracara acțiunile de violență a colaboratorilor de poliție manifestate asupra părților vătămate, iar ca rezultat au fost cauzate daune drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale părților vătămate.

11.9.4. Colegiul Penal notează că, concluzia instanței de fond precum că, consecințele nefavorabile au avut loc, fiind confirmate atât prin declarațiile părților vătămate, cât și prin probele scrise anexate la dosar, însă între acestea și acțiunile sau inacțiunile inculpatului lipsește legătura de cauzalitate este una eronată și care nu este în conformitate cu materialele cauzei penale, în acest sens, instanța de apel a indicat că, inculpatul Galaniuc Serghei, care la data de 07 aprilie 2009 conform graficului era inspector superior operativ de serviciu al unității de gardă nu a întreprins careva măsuri pentru a împiedica aplicarea violenței fizice sau psihice asupra părților vătămate, implicit a acceptat și a admis acest comportament a colaboratorilor de poliție manifestat împotriva drepturilor și libertăților părților vătămate, iar în rezultatul inacțiunilor inculpatului Galaniuc Serghei au survenit urmările prejudiciabile ale drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

11.9.5. Instanța de apel notează că, apelul este o cale de reformare a hotărârii sub aspect de fapt și de drept, în baza acestuia se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se probele din dosar, utilizându-se și posibilitatea administrării de noi probe.

Un alt aspect invocat de către instanța de fond se referă la faptul că, conform declarațiilor părților vătămate, ca autori ai vătămarilor și loviturilor sunt indicați alți polițiști, însă instanței de fond nu i-au fost prezentate probe ce ar confirma existența unei sentințe de condamnare a vinovaților nemijlociți de săvârșirea acțiunilor împotriva părților vătămate.

În acest context, instanța de apel consideră necesar de a evidenția acel fapt că, inculpatul Galaniuc Serghei nu a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea actelor de tortură, ci pentru săvârșirea infracțiunii de neglijență în serviciu, care s-a manifestat prin fapta prejudiciabilă exprimată prin inacțiunile inculpatului Galaniuc Serghei de neîndeplinire a atribuțiilor de serviciu, iar ca rezultat au survenit urmările prejudiciabile exprimate în esență prin torturarea și maltratarea părților vătămate, prin care li s-au cauzat suferințe fizice și psihice.

Totodată, instanța de apel notează că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, procurorul Sergiu Brigai a solicitat anexarea la materialele cauzei ordonanța de începere a urmăririi penale din 21 septembrie 2009 prin care s-a dispus pornirea urmăririi penale după indiciii infracțiunii prevăzute de art. 228 alin. (2) lit. a) Cod Penal pe faptul executării de către părțile vătămate a actelor de tortură și maltratare în incinta Comisariatului de Poliție Buiucani, în ziua de 07 aprilie 2009.

penale după modelul infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2), lit. c) Cod Penal pe faptul excesului de putere săvârșit de către colaboratorii CPs Buiucani, mun. Chișinău (cu referire la părțile vătămate Marcela Donos și Tatiana Roman), precum și ordonanța de suspendare a urmăririi penale din 21 iunie 2010 prin care s-a dispus suspendarea urmăririi penale pe cauza penală 2009038154 privind faptul excesului de putere săvârșit de către colaboratorii CPs Buiucani, mun. Chișinău în privința cet. Donos Marcela și Roman Tatiana și încă o domnișoară neidentificată pe nume Olga.

11.9.6. Colegiul Penal consideră că, în vederea stabilirii vinovăției inculpatului Galaniuc Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal nu este definitoriu existența sentințelor de condamnare a vinovaților nemijlociți de săvârșirea acțiunilor împotriva părților vătămate, în contextul în care, prin declarațiile celor șase părți vătămate (Lotca Andrei, Calancea Radu, Iurcu Vitalie, Banari Radu, Roman Tatiana, Donos Marcela) se atestă că, la data de 07 aprilie 2009 au fost duși la Comisariatul de Poliție Buiucani, unde de către colaboratorii de poliție a fost aplicată violența fizică, dânsii au fost torturați și maltratați, iar ca urmare li s-au cauzat leziuni fizice fapt confirmat prin rapoartele de expertiză medico-legală, precum și suferințe psihice. La fel, declarațiile părților vătămate coroborează și cu alte materialele administrate la cauza penală și care în ansamblu dovedesc vinovăția inculpatului Galaniuc Serghei în comiterea infracțiunii incriminate dintre care procesul-verbal de examinare din 26.05.2010 a registrului de evidență a persoanelor aduse în CPs Buiucani în perioada 01.01.2009-20.05.2009, procesul-verbal de examinare din 21.05.2010 a materialelor dosarelor disjuncte pe faptele de tortură comise de către colaboratorii CPs Buiucani în perioada 07.04.2009-09.04.2009, ordinul nr. 252 ef din 16 iulie 2004, graficul aprobat de comisarul CPs Buiucani la 30.03.2009.

Astfel, instanța de apel notează că, investigarea și tragerea la răspundere penală a colaboratorilor de poliție care nemijlocit au aplicat violența fizică asupra părților vătămate, prin care au fost supuse actelor de tortură trebuie să formeze obiectul unui alt proces penal, iar persoanele respective să fie trase la răspundere penală pentru acțiunile comise.

11.9.7. Totodată, Colegiul Penal notează că, plângerile părții vătămate Iurcu Vitalie pe marginea acțiunilor de tortură la care a fost supus în incinta Comisariatului de Poliție Buiucani au format obiect de examinare la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, în **cauza Iurcu contra Republicii Moldovei** (09 aprilie 2013), Curtea a notat *„Reținând acest context cu privire la relele tratamente aplicate în custodia poliției care pare să fi purtat un caracter sistematic și de mari proporții, Curtea, înainte de a constata o violare a Articolului 3 din Convenție, trebuie să verifice dacă reclamantul a adus suficiente probe întru susținerea pretenției sale maltratări. În acest sens este de notat că, la 7 aprilie 2009 reclamantul a fost arestat de poliție și la 8 aprilie 2009 a fost examinat de către un medic din cadrul Centrului de plasament temporar al minorilor, care a constatat pe corpul reclamantului numeroase echimoze pe spate și fața acestuia. Natura leziunilor constatate pe corpul reclamantului este în legătură cu evenimentele relatate de către reclamant. Guvernul este cel care a susținut că leziunile ar fi putut fi cauzate reclamantului înainte de arestul său sau în perioada detenției sale, de către codeținuți. Curtea nu este convinsă de aceste argumente și consideră că, Guvernul a omis să dea o explicație plauzibilă cu privire la modul în care reclamantului i-au fost cauzate leziunile. Simpla existență a unei posibilități teoretice precum că leziunile cauzate reclamantului au fost aplicate în circumstanțele descrise de Guvern, în absența unor probe care să confirme contrariul, nu este suficientă să înlăture prezunția instituită împotriva Guvernului, în special, reieșind din circumstanțele prezentei cauze. Guvernul a susținut, de asemenea, că, leziunile constatate pe corpul reclamantului nu sunt pe atât de grave încât să ridice o problemă în sensul Articolului 3 din Convenție. Curtea nu este convinsă de acest fapt, în special, luând în considerație gradul înalt de vulnerabilitate al reclamantului din cauza vârstei sale fragede (cincisprezece ani la data evenimentelor). Curtea consideră că tratamentul aplicat reclamantului ar putea fi calificat drept unul inuman și degradant. În consecință, a avut loc o violare a Articolului 3 din Convenție sub aspect material”.*

În **cauza Buhaniuc contra Republicii Moldova**, 28 ianuarie 2014 (reclamantul s-a plâns pe faptul că, la data de 07 aprilie 2009 a fost maltratată la Comisariatul de poliție Buiucani și la Comisariatul General de Poliție), Curtea a reținut că, reclamantul a fost reținut de colaboratorii de poliție, iar la 11 aprilie 2009 el a fost examinat de un expert medico-legal care a constatat o echimoză la ochiul stâng. Natura acestei vătămări a ochiului reclamantului corespunde evenimentelor relatate de reclamant. De asemenea, Curtea atrage atenția asupra declarațiilor expertului medio-legal despre prezența unui colaborator de poliție în timpul examinării medicale a reclamantului. Acest lucru trebuie să fi subminat orice încercare a reclamantului de a arăta mai multe vătămări corporale expertului medico-legal, de frică de a nu fi maltratată. Având în vedere starea generală de nesiguranță în diverse locuri de detenție ulterior dezordinilor din 7 aprilie 2009, frica reclamantului nu a fost nefondată. Curtea a constatat că autoritățile nu au prezentat vreo dovadă că reclamantul a avut aceste leziuni până la reținere și nici explicații plauzibile referitoare la originea echimozei la ochiul stâng. Medicii Centrului „Memoria” au constatat și alte semne de rele tratamente. Curtea a notat că, reclamantul a fost deținut o perioadă de timp relativ scurtă la Comisariatul de poliție Buiucani mun. Chișinău și la sediul CGP, care au fost extrem de aglomerate în perioada 7 și 12 aprilie 2009. Guvernul nu a disputat condițiile invocate de reclamant, și anume că nu a beneficiat de apă timp de 24 de ore în detenție, că nu a fost asigurat cu hrană și că reclamantul a fost privat de somn și acces permanent la un veceu. Deși circumstanțele de mai sus ar putea prin sine constitui o problemă în temeiul articolului 3 din Convenție, Curtea consideră că în prezenta cauză acestea sunt elemente adiționale care au contribuit la suferința pe care reclamantul trebuie să fi avut de suferit în urma maltratării. Astfel, Curtea a conchis că, în prezenta cauză a fost încălcat articolul 3 din Convenție sub aspect material.

11.10. Colegiul Penal constată că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond avocatul Veronica Mihailov-Moraru în interesele părții vătămate Lotca Andrei și avocatul Iurie Oancea în interesele părții vătămate Iurcu Vitalie au solicitat emiterea unei încheieri interlocutorii pentru dispunerea de către Procuratura Municipală și Procuratura Generală de a întreprinde măsurile necesare în vederea remedierii încălcărilor flagrante a dreptului la apărare al părților vătămate.

11.10.1. Instanța de apel reține că, pe parcursul examinării prezentei cauze penale s-a constatat că, Procuratura mun. Chișinău nu a îndeplinit obligația procedurală prevăzută de art. 3 din Convenție și anume de a efectuat o investigație efectivă pe marginea cazurilor de încălcare a dreptului părților vătămate prevăzută de art. 3 din Convenție, și anume identificarea și tragerea la răspundere penală a tuturor persoanelor vinovate de încălcare a drepturilor părților vătămate de a nu fi supuse torturii, tratamentelor inumane și degradante prevăzută de art. 3 din Convenție.

Astfel, instanța de apel sesizând în cauza penală încălcări flagrante a legalității și a drepturilor omului, în temeiul art. 281 Cod procedură penală, Colegiul Penal va pronunța o decizie interlocutorie, cu expunerea detaliată a acestor motive în decizia interlocutorie adoptată în cauza penală.

11.11. Colegiul Penal constată în baza probatorului administrat la cauza penală în cursul de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor consideră că, acțiunile infracționale ale inculpatului Galaniuc Serghei Anatolie întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal al RM - *neglijența în serviciu, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere a obligațiilor de serviciu, ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, care a provocat alte urmări grave.*

11.11.1. Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului Galaniuc Serghei Anatolie, instanța de apel reține că, în corespundere cu prevederile art. 7 Cod Penal al RM, (1) La aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod Penal al RM, (1) Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art. 75 Cod Penal al RM, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

11.11.2. Colegiul Penal notează că, prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În ciuda faptului că, individualizarea pedepsei penale este un proces interior și personal al instanței de judecată, totuși acesta nu poate fi conceput totuși ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, or, acesta trebuie să fie rezultatul unei evaluări obiective a întregului material probatoriu administrat la materialele dosarului.

Astfel, pentru a-și îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate și a duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale.

Funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

11.11.3. Instanța de apel reține că, în conformitate cu ART. art. 76,77 Cod Penal, în privința inculpatului Galaniuc Serghei careva circumstanțe atenunate sau agravante nu au fost constatate.

11.11.4. Colegiul Penal ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celor vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, astfel reținând faptul că, inculpatul Galaniuc Serghei a comis o infracțiune gravă, nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, că în privința acestuia nu au fost reținute careva circumstanțe atenuante sau agravante, că anterior nu a fost judecat și ținând cont de faptul că, dânsul nu este singurul vinovat pentru acțiunile de încălcare a legii și acțiunile de violență îndreptate asupra părților vătămate, urmând a fi trase la răspundere penală și alte persoane responsabile, instanța de apel consideră că, inculpatului Galaniuc Serghei, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal, urmează să-i fie aplicată pedeapsa penală sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie 8 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 3 (trei) ani, pedeapsă de natură să satisfacă exigențele individualizării pedepsei penale și să aducă atingere scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod Penal.

12. Instanța de apel reține că, partea vătămată Banari Radu a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat recuperarea prejudiciului moral în sumă de 25 000 Euro, cheltuielile pentru tratament în sumă de 30 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 000 lei.

12.1. Potrivit art. 219 Cod procedură penală, (1) Acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Conform art. 221 Cod procedură penală, (1) Acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești. (2) Acțiunea civilă se înaintează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Potrivit art. 225 Cod procedură penală, (1) Judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competență căreia este cauza penală. (2) La adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrîngere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere. (3) *Dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor cuvenite părții civile, apare necesitatea de a amîna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.* (4) Instanța de judecată lasă acțiunea civilă fără soluționare în procesul penal în cazul adoptării sentinței de încetare a urmăririi penale sau de achitare din motivul lipsei componenței infracțiunii, fapt ce nu împiedică persoana care a inițiat acțiunea civilă de a o intenta în ordinea procedurii civile.

12.2. Ținînd cont de faptul că, art. 225 alin. (3) Cod procedură penală stabilește că, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor cuvenite părții civile, apare necesitatea de a amîna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, Colegiul Penal constatînd faptul că, partea vătămată Banari Radu solicită încasarea prejudiciului material sub formă cheltuielilor pentru tratament în sumă de 30 000 lei, însă la materialele cauzei nu au fost anexate suficiente acte confirmative care să certifice suma prejudiciului solicitat de partea vătămată, respectiv, în acest sens urmează a fi administrate probe suplimentare, iar în vederea excluderii tergiversării examinării cauzei penale, instanța de apel va dispune soluționarea chestiunii privind acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Banari Radu, prin admiterea acțiunii civile în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor materiale să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Cu referire la cerința părții vătămate Banari Radu privind încasarea prejudiciului material sub forma cheltuielilor de judecată în mărime de 1000 lei, instanța de apel constată că, acest capăt de cerere poate fi admis la această etapă, ținînd cont că, la materialele cauzei penale a fost anexat bonul de plată cu seria EP, nr. 241012 din 31.10.2011 prin care se atestă că, partea vătămată Banari Radu a achitat suma de 1000 lei pentru acordarea asistenței juridice de către avocatul Buga Mihaela.

În acest context, instanța de apel va dispune încasarea de la inculpatul Galaniuc Serghei în beneficiul părții vătămate suma de 1000 (una mie) mie, cu titlu de cheltuieli de judecată.

12.3. Cu referire la cerința părții vătămate Banari Radu privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 25 000 Euro, instanța de apel consideră pretenția părții vătămate întemeiată, însă aceasta este pasibilă admiterii parțiale, din următoarele motive.

12.3.1. Conform art. 1422 Cod Civil al RM, (1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe fizice și psihice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reformația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea în calitate de sancțiune administrativă a arestului sau a muncii corecționale și în alte cazuri prevăzute de lege.

Potrivit art. 1423 Cod Civil al RM, (1) Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Conform *pct. 25 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 09.10.2006 „cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”* instanțele judecătorești, la determinarea mărimum compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atît aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cît și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: - importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial, onoarea, demnitatea și reputația profesională etc.); - nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor), pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); - felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei. Instanțele judecătorești, la determinarea mărimum prejudiciului moral în echivalent bănesc, sînt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Colegiul Penal notează că, repararea prejudiciului moral reprezintă satisfacții echitabile destinate a compensa material suferințele fizice ale părții vătămate, ca urmare a acțiunilor infracționale ale făptuitorului. Cu referire la cuantumul prejudiciului moral solicitat, acesta nu este supus unor criterii legale prestabilite, ci determinarea lui în concret este lăsată la libera apreciere a instanței de judecată.

Totodată se reține că, la stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu moral se are în vedere o serie de criterii: consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială, avînd în vedere că, prin aceste despăgubiri cu rol compensatoriu, se urmărește o reparație justă și echitabilă a prejudiciului moral suferit și, nu îmbogățirea fără justă cauză.

12.3.2. În absența unor criterii pe baza cărora să se poată realiza o cuantificare obiectivă a prejudiciului moral, acesta se stabilește în raport cu consecințele negative suferite de persoană, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost concepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială. În cuantificarea prejudiciului moral aceste condiții sunt subordonate condiției aprecierii rezonabile pe o bază echitabilă corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs reclamantului, astfel încât să nu se ajungă la o îmbogățire fără justă cauză a celui care pretinde daune morale.

Instanța de apel reține că, criteriul general evocat în jurisprudența CEDO constă în aceea că, despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere totodată gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora. În situația daunelor morale, datorită naturii lor nepatrimoniale, o evaluare exactă a acestora în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizându-se prin apreciere raportată la elementele de fapt.

12.3.3. Cu referire la prejudiciul moral solicitat de către partea vătămată Banari Radu, instanța de apel notează că, nu se poate stabili un preț pentru suferințele produse acestuia, ca urmare a vătămărilor suferite și a zilelor de îngrijiri medicale de care a avut nevoie pentru vindecare în urma actelor de violență pe care le-a suportat la data de 7 aprilie 2009. Astfel, instanța de apel menționează că, suferințele fizice și psihice nu pot fi cuantificate, orice sumă de bani neputând duce la refacerea integrală a integrității fizice și psihice a părții vătămate.

12.4. Colegiul Penal reține că, în *cauza Iurcu contra Moldovei*, Curtea sub aspectul încălcării art. 3 din Convenție a dispus achitarea în beneficiul reclamantului a sumei de 12 000 Euro, cu titlu de prejudiciu moral.

În *cauza Buhaniuc contra Moldovei*, sub aspectul încălcării art. 3 din Convenție, Curtea a decis ca statul să achite reclamantului suma de 15 000 Euro, cu titlu de prejudiciu moral.

În *cauza Taraburca contra Moldovei*, sub aspectul încălcării art. 3 din Convenție, Curtea a decis ca statul să achite reclamantului suma 15 000 Euro, cu titlu de prejudiciu moral.

12.5. În consecință, Colegiul Penal notează că, acțiunile de violență asupra părții vătămate Banari Radu nu au fost comise nemijlocit de către inculpatul Galaniuc Serghei, ultimul purtând răspundere penală pentru faptul că și-a neglijat atribuțiile de serviciu, care s-au soldat cu urmărirea prejudiciabile asupra drepturilor și intereselor părții vătămate, respectiv, instanța de apel nu oferă părții vătămate compensarea prejudiciului moral suportat, ca urmare a violării art. 3 din Convenție, din care motive, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral urmează a se ține cont și de acest aspect.

Astfel, instanța de apel va dispune încasarea de la Galaniuc Serghei în beneficiul părții vătămate Banari Radu încasarea sumei de 1000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, sumă ce reprezintă o justă și echitabilă satisfacție a prejudiciului moral suferit de partea vătămată.

13. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod procedură penală, Colegiul Penal va admite apelurile declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011, cu casarea integrală a sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011 și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

14. În conformitate cu art. art. 415 alin. (1), pct. 2), 418-419 Cod procedură penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Admite apelurile declarate de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Liliana Verdeș, părților vătămate Banari Radu și Iurcu Vitalie, avocatului Mihailov-Moraru Veronica în interesele părții vătămate Lotca Andrei împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.10.2011, casează sentința integral și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Galaniuc Serghei Anatolie se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2), lit. b) Cod Penal și i se stabilește pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ceea ce constituie 8 000 (opt mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de Banari Radu împotriva lui Galaniuc Serghei privind încasarea sumei de 25000 (douăzeci și cinci mii) Euro, cu titlu de prejudiciu moral, se admite parțial.

Se încasează de la Galaniuc Serghei în beneficiul lui Banari Radu suma de 1000 (una mie) lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 1000 (una mie) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în rest pretențiile se resping ca fiind neîntemeiate.

Acțiunea civilă înaintată de Banari Radu împotriva lui Galaniuc Serghei privind încasarea sumei de 30000 (treizeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu material, se admite în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de

Justiție a RM în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 02.12.2015, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Elena Cobzac

Judecător:

Oxana Robu

Judecător:

Silvia Vrabii